

Fórum N21

Martin Smolka
6. listopadu 2014, 10:50

Učebna N21,
budova Ústavu hudební vědy,
Janáčkovo náměstí 2a, Brno

www.forumn21.cz
www.facebook.com/forumn21

Vítejte na setkání s Martinem Smolkou

10.50 - 12.50

Veřejná prezentačně-diskusní část:

O vlastní tvorbě, o estetických proměnách stylu, o vzájemném ovlivňování soudobých skladatelů, možná o stavu soudobé hudby u nás a samozřejmě o inspiračních zdrojích. Vše demonstrováno a dokazováno hudebními ukázkami v průběhu přednášky.

13.00 - 14.00

Analytická část:

Analýza kytarových kompozic *8 pieces for guitar quartet* (1988) napsaných pro ALEPH GUITAR QUARTET.

Setkání moderuje Mgr. Viktor Pantůček.

Literatura:

KOFROŇ, P. – SMOLKA, M.: *Grafické partitury a koncepty*. Votobia, 1999.

Další informace naleznete zde:

<http://www.martinsmolka.com/cz/>

Martin Smolka (*11. 8. 1959 v Praze) vystudoval kompozici na Hudební fakultě AMU, význam však pro něj mělo především soukromé studium u Marka Kopelenta. Do české hudby vstoupil zkráj osmdesátých let, kdy spolu s Miroslavem Pudlákem a později Petrem Kofroněm stál u zrodu souboru Agon. Ten se na přelomu 80. a 90. let stal nejvýznamnějším zprostředkovatelem repertoáru světové hudební avantgardy na naší scéně, na níž tehdy zcela dominovala oficiálně protežovaná domácí pseudomoderna. Na počátku Smolkovy skladatelské dráhy lze identifikovat vlivy postwebernismu, minimalismu, americké experimentální hudby a Polské školy.

Počátkem devadesátých let Smolku zajímaly bizarní nástrojové techniky a zdroje zvuku (velmi podladěné struny, staré gramofony, různé předměty v roli bicích nástrojů apod.). Smolka jich využíval ke stylizaci zvuků odpozorovaných z přírody či města, o některých skladbách z té doby hovoří jako o „zvukových fotografiích“ (např. *L'Orch pour l'Orch* z roku 1990 je zčásti „portrétem“ nočních zvuků seřadovacího nádraží). Reálné zvuky přitom Smolka vybíral z hlediska jejich výrazového náboje, respektive je směrem k určitému emočnímu vyznění stylizoval (výmluvný je např. název jedné ze Smolkových nejsilnějších skladeb: *Děšť, nějaké okno, střechy, komíny, holubi a tak... a taky železniční mosty*).

Metaforicky řečeno Smolkova hudba osciluje kolem dvou pólů: 1) nakřápnuté bujaré veselí, hudba kulhajícího orchestronu, příznačné civilizační zvuky, folklórní či dechová kapela hrající pokud možno falešně; 2) teskné vzpomínky, rozbolavělá touha, nostalgické echo zvuků bodu 1. Tomu odpovídá i obvyklá strategie výstavby Smolkových skladeb: ty tvoří téměř pravidelně juxtaopozice vnitřně homogenních a vzájemně ostře kontrastujících formových segmentů, které svou opozicí pomalu – rychle, vesele – smutně, hřmotně – jemně apod. vlastně odpovídají „sonátovým“ kategoriím hlavní téma – vedlejší téma. Smolka však často pracuje s ostrým, jakoby filmovým střihem, evolučnost bývá potlačena, švy příznány, dynamické a texturní rozdíly vyhoceny, základním principem je opakování.

S bytostně emocionálním laděním Smolkových skladeb souvisí také využívání mikrintervalů, sloužících skladateli jednak k evokaci reálných zvuků, jednak k „rozladování“ tradičních harmonických a melodických útvarů – motivací tohoto v zásadě podvrtného uchopení zděděného materiálu je další zesílení nebo znovuprobuzení jeho emočního potenciálu (např. *Solitudo* pro ansámbl). Koncem devadesátých let se Smolkova pozornost zaměřila právě na „recyklaci“ mikrintervalově deformovaných a kolážovitě sestavovaných prvků tradiční hudby (*Remix, Redream, Reflight* pro orchestr). V posledních přibližně deseti letech se navíc Smolkův zájem obrací k vokální hudbě, zejména tvorbě pro sbor (*Poema de balcone* pro sbor, *Psalmus 114* pro sbor a orchestr aj.).

Hudba Martina Smolky je uváděna především v zahraničí. Mezi objednavateli jeho skladeb nalezneme nejenomovanější evropské ansámblы a festivaly. U nás je znám především díky opeře *Nagano*, za kterou obdržel cenu Alfréda Radoka. Od roku 2003 vyučuje skladbu na brněnské JAMU. Příležitostně se věnuje psaní filmové hudby.